

LAVASTUSES KASUTATUD TEKSTID

Uku Masing

„Tontide eest taganejate sõdurite laul“ (1935)

Kasutatud osaliselt.

Pillipuhujad oleme need, kellelt kodu võet, naine ja laps,
on vaid valendav pilvedetriip ja hobuse kärnane saps.
Ainult sinetav laotuseveer ja tolmune konarais tee,
siis kui maad pole enam meil järgi, võime syydata merede
vee.

/.../

Pillid auke on kulunud täis, ja lauludki tolm tapab eos,
aga siiski me läheme uhkelt, viled sinised karedas peos.
Metsad põlevad kuklate taga ja lõõmendab viljatu nurm,
seda tunneme hästi, et jälgib meid tontide kuningas Surm.

/.../

*The Retreating Soldier's Song / Song
of Soldiers Retreating Before Ghosts*

Doris Kareva

„Maa ja õhu nimel“

Kogust „Maast leitud, tuulde tõlgitud. Palveid ja mõtlusi“ (2025)

Maa ja õhu nimel,
tule ja vee nimel
ma palun,
kuulge mu palvet.

Sünni ja taassünni väed,
rahu ja vaikuse väed,
tervendage
mu keha ja meelt

In the name of earth and air,
in the name of fire and water,
I ask:
hear my prayer.

Powers of birth and rebirth,
powers of peace and stillness,
heal
my body and my mind.

(this rather free translation is not made
by the author)

Doris Kareva

„Vaim“

Kogust *“Maast leitud, tuulde tõlgitud. Palveid ja mõtlusi”* (2025)

Siin ja praegu sirutan embama kõike elavat. Siin ja praegu kutsun ma välja Vaimu. Kutsun seda, mis vilgub kõiges, mis tantsib ja kobab ja kriibib ja tunneb siin, selles maailmas. Kutsun seda, mis puhkeb kaunist kavatsusest, kutsun kunsti ja leidlikkust, kõiki meie esivanemaid ja armusädemeid meie silmis. Tahe ja Allikas, Lugu ja Kogemus. Vaim, ma pöördun su poole.	Here and now I stretch out my arms to embrace all living things. Here and now I call forth the Spirit. I call that which flickers in everything, which dances and fumbles and scratches and feels here, in this world. I call that which blossoms from beautiful intension, I call upon art and smartness all our ancestors, and the sparks of love within our eyes. Will and Source, Story and Experience. Spirit, I turn to you. (this rather free translation is not made by the author)
--	--

Hasso Krull

„* tule tagasi muusika“**
Kogust “Ava” (2021)

tule tagasi muusika tule tagasi sama muusika tule tagasi kõik nii nagu oli muusika ei tule tagasi sama muusika ei tule tagasi kõik ei tule tagasi nii nagu oli /.../ tule tagasi igatsus tule tagasi sama igatsus tule tagasi igatsuse kuningriik nii nagu oli igatsus ei tule tagasi sama igatsus ei tule tagasi igatsuse kuningriik ei tule tagasi nii nagu oli /.../ vari tuleb tagasi sama vari tuleb tagasi varjude õhuke tants tuleb tagasi nii nagu oli	come back, music come back, music which was the same come back, everything as it was music does not come back the same music does not come back nothing comes back as it was /.../ come back, longing come back, longing which was the same come back, the kingdom of longing as it was longing does not come back the same longing does not come back the kingdom of longing does not come back as it was /.../ the shadow comes back the same shadow comes back the shadows' delicate dance comes back as it was (this rather free translation is not made by the author)
--	--

Rahvaluule (Lõuna-Eesti/Liivi keel)

sdn Herbert Tampere

Tšitšor-linkist, tšitšor-linkist nii um aaiga ilžõ nuužõ, tšitšor, tšitšor! Ni teeg maggõnd pitkõ uunda iiestõ iiezõ, päävast päuvvõ tšitšor, tšitšor!	eesti:	inglise:
--	--------	----------

Soome rahvuseepos „Kalevala“, IX

Seadnud ja täiendanud August Annist, Paul-Eerik Rummo ja Jaan Kaplinski.
Kasutatud osaliselt.

Ohoi sinda, rauda raiska, rauda raiska, rähka kurja, liha sööja luu pureja, vere süütuma valaja! Kust said kurja, kange'eksi, üleliia ülbe'eksi? Hurjuh sinda, rauda raiska! Tean ma sündi su sõgeda, arvan algust su õela! /.../ Ohoi sinda, rauda raiska, rauda raiska, rähka kurja! Ei sa siis veel suuri olnud, ei veel suuri, ei veel uhke, kui sind soossa solguteldi, vedelassa väntsuteldi. Hurjuh sinda, rauda raiska!	Ohoi cursed, evil iron! Ohoi evil, cursed iron! Flesh consuming, bone devouring spilling blood, devouring virtue! Whither comes your cruel cunning, haughtiness so overbearing? Fie upon you, evil iron! Your beginnings reek of malice. You have risen from villainy. /.../ Ohoi cursed, evil iron! Ohoi evil, cursed iron! Then you were not high and mighty, not so mighty, not so haughty, when you slumbered in the swampland when you suffered in the marshes. Fie upon you, evil iron! Your beginning reek of malice.
---	---

Tean ma sündi su sõgeda, arvan algust su õela! Susi jooksis sooda mööda, karu kõmberdas rabassa, soo tõusis soe jalusta, raba karu käpa alta. Kasvid raudased orased, soe jalgade jälile, karu käppade kohale. Ohoi rauda, laukalapsi, rabarooste, pehmepiima! Kes su küll vihalle käskis, kes pani pahalle tööle? Surma sõitis sooda mööda, taudi talveteeda mööda, leidis soost terakse taime, raua rooste lauka'alta. /.../ Rauda, vaene mees, värises, jo värises, jo võbises, kuulis kui tule nimeda, tule kurja kutsumista. Ohoi sinda, rauda raiska! Ei sa siis veel suuri olnud, ei veel suuri, ei veel uhke, kui sa ääsilla ägasid, vingusid vasara alla. /.../ Rauda rasvana venikse, ila kombel valgunekse, veerdes alla ääsi'ilta, voolates valutulesta /.../ Uued ajad. Uued jumalad. /.../ Oleme ühesta soosta, ühest seemnest me signud sina maasta, mina maasta musta mulda me mõlemad ühe maa pääl me elame ühe maa sees kokku saame maad meil küllalt siis mõlemal.	You have risen from villainy. Then a wolf came running hither, bear arambling over yonder. Footprints stirring in the swampland, traces from the swamp arising giving rise to iron seedlings, in the shadows of the wolf prints in the traces of the bear tracks. Ohoi wretched child of bogland, born of rust and milk of maidens! Tell me who made you so angry! Who set you to evil doings? Death came riding through the marshes, plague along the wintry byways, til they found the iron seedlings resting in the lowly swampland. /.../ Iron quaked and iron quivered, quaked and quivered, tossed and trembeled, when he heard the call for fire, heard the iron's angry summons. Ohoi cursed, evil iron! Then you were not high and mighty, not so mighty, not so haughty! Moaning in the blazing furnace, whining under beating anvils. /.../ Iron stretches out like tallow, dripping down like oozing spittle, flowing from the blazing furnace, seeping from the scalding fire. /.../ Changing eras, modern deities. /.../ You and I are from the same seed, from the same earth we have sprouted. From the same good soil we harken, you and I, we share this planet, bound to share the earth together, earth that will us all recover, earth enough for all, forever.
--	---

Doris Kareva

„Pea meeles, et oled tuli“

Kogust „*Maast leitud, tuulde tõlgitud. Palveid ja mõtlusi*” (2025)

Pea meeles, et oled tuli. Põleta. Taltsuta. Kohanda. Süüta.	Remember - you are fire. Burn. Master. Adapt. Kindle.
Pea meeles, et oled maa. Raja. Jaga. Ehita. Ravi.	Remember - you are earth. Lay foundations. Share. Build. Heal.
Pea meeles, et oled vesi. Nuta. Puhasta. Voola. Vabasta.	Remember - you are water. Weep. Cleanse. Flow. Release.
Pea meeles, et oled õhk. Jälgi. Hinga. Keskendu. Otsusta.	Remember - you are air. Observe. Breathe. Focus. Choose.
Pea meeles, et oled vaim. Ühendu. Kuula. Tunneta. Vaiki.	Remember - you are spirit. Connect. Listen. Feel. Be still.
	(this rather free translation is not made by the author)

Jaan Kaplinski

„Tolmust ja värvidest saavad uued liblikad“

Kogust „*Tolmust ja värvidest*” (1967)

/.../

rahu lihtsalt rahu millimallikatele ja tedremunadele rahu sipelgate sahisevatele
radadele rahu paradiisilinnule ja ginkole rahu taevale rahu sulle taevasiku lend

rahu õuntele pirnidele ploomidele aprikoosidele apelsinidele metsikutele roosidele
/... raudteevahi hurtsiku ees/ Requiem Requiem aeternam

*Peace. Simply peace to the jellyfish, and to grouse eggs; peace,
to the ant's rushing pathways; peace to birds of paradise and to the ginko
peace, to the sky; peace, to you snipe's flight
peace, to apples, pears, plums, apricots, oranges,
wild roses growing on the railroad guardshack:*

Requiem, Requiem aeternam.

Tõlge: Barbarian Press, Canada 1985 ning Collins Harvill, London 1990, mõlemas Sam Hamilli ja autori tõlkes.